

SPIS TREŚCI

ŚREDNIOWIECZE

1. Wprowadzenie (dr Anna Skoczek)

1.1 Tło historyczne

1.2 Ogólna charakterystyka

1.3 Dziedzictwo średniowiecza

1.4 Periodyzacja epoki

2. Filozofia i kultura (prof. dr hab. Stanisław Bafia CSSR)

2.1 Rozwój myśli naukowej

2.2 Scholastyka

2.2.1 Z historii scholastyki

2.2.2 Metoda

2.2.3 Treściowe aspekty scholastyki

2.3 Augustynizm

2.3.1 Życie i dzieło św. Augustyna

2.3.2 Główne teorie

2.3.3 Oddziaływanie augustynizmu

2.4 Tomizm

2.4.1 Autorytet św. Tomasza z Akwinu

2.4.2 Główne problemy filozoficzno-teologiczne postawione przez

św. Tomasza z Akwinu

2.4.3 Zagadnienie prawdy

2.4.4 Antropologia filozoficzno-teologiczna

2.5 Franciszkanizm

2.5.1 Szkic historyczny

2.5.2 Duchowość

2.6 Gradualizm

3. Sztuka

3.1 Architektura (dr Jacek Wójcicki)

3.1.1 Styl romański

3.1.2 Styl gotycki

3.2 Malarstwo (dr Anna Skoczek)

4. Literatura

4.1 Żywoty świętych (prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz)

4.1.1 Ogólna charakterystyka

4.1.2 <i>Żywot św. Wojciecha</i>	- 79
4.1.3 <i>Żywot Pięciu Braci Męczenników</i>	- 88
4.2 Kroniki (dr Michał Hanczakowski)	- 95
4.2.1 <i>Kronika polska</i> Galla Anonima	- 96
4.2.2 <i>Kronika polska</i> Wincentego Kadłubka	- 99
4.2.3 <i>Kronika wielkopolska</i>	- 100
4.2.4 <i>Kronika</i> Janka z Czarnkowa	- 103
4.2.5 <i>Roczniki, czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego</i> Jana Długosza	- 105
4.3 Poezja religijna	- 108
4.3.1 <i>Bogurodzica</i> (dr Anna Skoczek)	- 108
4.3.2 <i>Posłuchajcie, bracia miła</i> (dr Anna Skoczek)	- 113
4.3.3 <i>Legenda o św. Aleksym</i> (dr Anna Skoczek)	- 118
4.3.4 <i>Skarga umierającego</i> (prof. dr hab. Maciej Włodarski)	- 125
4.4 Poezja świecka (prof. dr hab. Maciej Włodarski)	- 129
4.4.1 <i>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i>	- 129
4.4.2 <i>Wiersz o chlebowym stole</i>	- 138
4.4.3 <i>Satyra na chytrych kmieciów</i>	- 140
4.4.4 <i>Wiersz o zabiciu Andrzeja Tęczyńskiego</i>	- 142

RENEZANS

1. Wprowadzenie (dr hab. Piotr Wilczek)	- 145
1.1 Ogólna charakterystyka epoki	- 145
1.2 Tło historyczne	- 146
1.3 Rola tradycji literackiej	- 151
1.4 Rola retoryki i poetyki	- 155
1.5 Renesansowe gatunki literackie w Polsce na tle europejskim	- 160
1.6 Periodyzacja epoki	- 164
2. Filozofia i kultura (prof. dr hab. Stanisław Bafia CSSR)	
2.1 Antropocentryzm	- 167
2.2 Humanizm	- 170
2.3 Reformacja	- 174
2.3.1 Pojęcie i przyczyny reformacji	- 175
2.3.2 Marcin Luter i początek reformacji	- 177
2.3.3 Główne tezy teologiczne Marcina Lutra	- 178
2.3.4 Zwycięstwo reformacji	- 180
2.3.5 Niemiecka reformacja i powstanie luteranckiego Kościoła krajowego	- 182
2.3.6 Reformacja w niemieckojęzycznej Szwajcarii	- 183
2.3.7 Katolicy pisarze przeciwni reformacji	- 185

3. Sztuka (dr Przemysław Nowogórski)	- 187
3.1 Uwagi wstępne	- 187
3.2 Okres I (1500–1545)	- 188
3.2.1 Architektura	- 188
3.2.2 Plastyka	- 191
3.3 Okres II (1545–1575)	- 198
3.3.1 Architektura	- 198
3.3.2 Plastyka	- 202
3.4 Okres III (1575–1640)	- 205
3.4.1 Architektura	- 205
3.4.2 Plastyka	- 211
4. Literatura	- 214
4.1 Poezja łacińska (dr Krzysztof Kochler)	- 214
4.1.1 <i>Bellum Prutenum (Wojna pruska)</i> Jana z Wiślicy	- 214
4.1.2 Poezja Andrzeja Krzyckiego	- 218
4.1.3 <i>Carmen de statura, feritate ac venatione bisontis</i> <i>(Pieśń o żubrze, jego postaci, dzikości i o polowaniu na niego)</i> Mikołaja Hussowczyka	- 222
4.1.4 Hymny Jana Dantyszka	- 227
4.1.5 Elegie Klemensa Janicjusza	- 233
4.2 Publicystyka	
4.2.1 <i>Laski, czyli pierwsza mowa o karze za męzobójstwo</i> Andrzeja Frycza Modrzewskiego (dr Michał Hanczakowski)	- 239
4.2.2 <i>Rozważań o poprawie Rzeczypospolitej ksiąg pięć</i> Andrzeja Frycza Modrzewskiego (dr Michał Hanczakowski)	- 243
4.2.3 Mowy i dialogi polityczne Stanisława Orzechowskiego (dr Jakub Niedźwiedź)	- 248
4.3 Mikołaj Rej (dr Anna Skoczek)	- 254
4.3.1 <i>Krótką rozprawą między trzema osobami, Panem, Wójtem a Plebanem</i>	- 254
4.3.2 <i>Żywot Józefa</i>	- 262
4.3.3 <i>Postylla</i>	- 265
4.3.4 <i>Żwierzyniec</i>	- 266
4.3.5 <i>Żywot człowieka poczciwego</i>	- 269
4.4 Jan Kochanowski (prof. dr hab. Jacek Sokolski)	- 277
4.4.1 <i>Fraszki</i>	- 277
4.4.2 <i>Pieśni</i>	- 284
4.4.3 <i>Odprawa posłów greckich</i>	- 289
4.4.4 <i>Psalterz Dawidów</i>	- 294
4.4.5 <i>Treny</i>	- 298

4.3.4 Epigramaty	– 441
4.3.5 Listy poetyckie	– 444
4.4 Wacław Potocki (dr hab. Janusz S. Gruchała)	– 445
4.4.1 Pięć etapów życia i twórczości	– 446
4.4.2 <i>Transakcja wojny chocimskiej</i>	– 453
4.4.3 Wiersze pokutne	– 459
4.4.4 <i>Ogród, ale nie plewiony</i>	– 462
4.4.5 <i>Poczet herbów, Moralia</i>	– 468
4.4.6 Portret ziemi rodzinnej	– 473
4.5 Pamiętnikarstwo (dr Anna Skoczek)	– 477
4.5.1 <i>Pamiętniki</i> Jana Chryzostoma Paska	– 478
4.6. Zbigniew Morsztyn (dr Anna Skoczek)	– 481
4.6.1 Poeta-arianin	– 481
4.6.2 Poeta-żołnierz	– 483
4.6.3 Poeta-ziemianin	– 489
4.6.4 Emblemata	– 491
OŚWIECENIE	
1. Wprowadzenie (dr Anna Skoczek)	– 493
1.1 Tło historyczne	– 495
1.2 Ogólna charakterystyka	– 500
2. Filozofia i kultura (dr Roman Krzywy)	– 503
2.1 Racjonalizm	– 503
2.2 Empiryzm	– 505
2.3 Sensualizm	– 506
2.4 Klasycyzm	– 507
2.5 Rokoko	– 512
2.6 Sentymentalizm	– 515
3. Sztuka (prof. dr hab. Wojciech Bałus)	– 519
3.1 Uwagi wstępne	– 519
3.2 Mecenat królewski	– 520
3.3 Architektura 2. połowy XVIII wieku	– 530
3.4 Arkadia i inne ogrody krajobrazowe	– 535
3.5 Mecenat Czartoryskich i Puławy	– 538
3.6 Sztuka czasów Królestwa Kongresowego	– 544
4. Literatura	– 551
4.1 Publicystyka polityczna (dr hab. Anna Grześkowiak-Krwawicz)	– 551
4.1.1 Stanisław Leszczyński	– 557
4.1.2 Stanisław Konarski	– 562
4.1.3 Józef Wybicki	– 567

4.1.4 Stanisław Staszic	- 570
4.1.5 Hugo Kollataj	- 575
4.1.6 Franciszek Salezy Jezierski	- 581
4.2 Ignacy Krasicki (dr Roman Dąbrowski)	- 585
4.2.1 Poematy	- 585
4.2.2 <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki</i> i inne powieści	- 597
4.2.3 Bajki	- 605
4.2.4 Satyry	- 613
4.3 Franciszek Zabłocki (dr Radosław Grześkowiak)	- 622
4.3.1 Twórczość liryczna	- 622
4.3.2 Twórczość dramatyczna	- 627
4.4 Franciszek Karpiński (dr Anna Skoczek)	- 640
4.4.1 Poeta słowiański	- 641
4.5 Julian Ursyn Niemcewicz (dr Grzegorz Zając)	- 647
4.5.1 <i>Powrót pośła</i>	- 647
4.5.2 Bajki	- 652
4.5.3 Wiersze i poematy patriotyczne	- 656
4.5.4 <i>Dwaj panowie Sieciechowie</i>	- 661
4.5.5 <i>Śpiewy historyczne</i> (zawierające <i>Dumy polskie</i>)	- 664
Wybrana literatura	- 668
Indeks nazwisk	- 677